

Nordirland

Rättigheter för brottsoffer i straffrättsliga förfaranden - Nordirland

Om du **utsätts för ett brott** ger lagstiftningen dig vissa individuella rättigheter före, under och efter domstolsförfarandet (rättegången). Du får också tillgång till olika former av stöd och kan få möjlighet att begära ersättning för den skada som brottet orsakat dig.

Brottmålsprocessen i Nordirland börjar med en utredning då polisen samlar in bevis. När polisen är klar med utredningen överlämnas ärendet till åklagarmyndigheten. Åklagaren undersöker om bevisningen mot den misstänkte räcker för att det ska finnas rimliga utsikter till en fällande dom och om det ligger i allmänhetens intresse att åtala honom eller henne. Om åklagaren beslutar att inte väcka åtal läggs ärendet ner. I annat fall förbereder åklagaren ärendet för rättegång och överlämnar det till domstol. I båda fallen meddelas du om åklagarens beslut, och om ärendet överlämnas till domstol informeras du om datum för rättegången.

Ärenden som rör mindre allvarliga brott prövas i *Magistrates' Courts*. Ärenden som rör allvarligare brott (t.ex. våldtäkt eller rån) prövas av en domare och en jury i *Crown Court*. Juryn består av tolv personer som valts ut slumpmässigt från röstlängden. Juryn lyssnar på den bevisning som läggs fram under rättegången och beslutar om den tilltalade är skyldig till brottet. Domaren beslutar i rättsfrågor under rättegången, t.ex. om det är tillåtet att lägga fram viss bevisning. Om juryn i slutet av rättegången kommer fram till att den tilltalade är skyldig beslutar domaren om påföljden för brottet enligt lagstiftningen.

Klicka på länkarna nedan för att komma till den information du behöver

- [1 - Mina rättigheter som brottsoffer](#)
- [2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen](#)
- [3 - Mina rättigheter efter rättegången](#)
- [4 - Ersättning](#)
- [5 - Min rätt till stöd och bistånd](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/03/2019

1 - Mina rättigheter som brottsoffer

Vilken information kan jag få från myndigheten när brottet har inträffat (t.ex. från polisen, åklagarmyndigheten) men innan jag anmäler brottet?

Du har rätt till skriftlig information om vad du kan vänta dig av rättssystemet, t.ex. i form av broschyren med information till brottsoffer (*Information to Victims of Crime*) eller motsvarande uppgifter på en webbplats.

Beroende på typen av brott, dina personliga omständigheter eller relevansen för det aktuella skedet i utredningen eller brottmålsförfarandet ska du erbjudas information om följande första gången du kontaktar polisen:

- Var och hur du kan få rådgivning eller stöd, inbegripet medicinskt stöd, specialiserat stöd (t.ex. psykologiskt stöd) och alternativ bostad.
- Hur du gör för att anmäla ett brott och vem du ska kontakta om du har frågor om ärendet.

- Hur du begär ersättning.
- Vilka möjligheter som finns att tillgå om offret inte befinner sig i Nordirland.
- Möjligheterna att få tillgång till tolkning och översättning.
- Hur du lämnar klagomål på ett organ i brottmålsförfarandet.
- Möjligheterna till reparativ rättvisa.
- Hur du kan begära ersättning för kostnader i samband med att du vittnat i en brottmålsrättegång.

Du har rätt till stöd för brottsoffer när som helst, oavsett om du har anmält ett brott eller ej, och även efter att utredningen och åtalet har avslutats.

Jag bor inte i det EU-land där brottet ägde rum (EU-medborgare och icke EU-medborgare). Hur skyddas mina rättigheter?

Du har rätt att ta del av de tjänster som anges i brottsofferstadgan (*Victim Charter*) om brottet begicks i Nordirland eller om tjänsterna avser förfaranden i brottmål som äger rum i Nordirland. [1]

[1] *Rätten till ersättning från myndigheten för brottsskadeersättning (Compensation Services)* kan bero på var du är bosatt och din nationalitet, såvida det inte fastställts att du är offer för människohandel eller beviljats asyl, alternativt skydd eller provisoriskt uppehållstillstånd.

Vilken information ska jag få om jag anmäler ett brott?

Du har rätt till följande från polisen:

- En skriftlig bekräftelse på att du har anmält ett brott. Bekräftelsen ska innehålla grundläggande information om brottet. Den skriftliga bekräftelsen kan ges i form av ett brev, ett elektroniskt meddelande (t.ex. ett e-postmeddelande eller textmeddelande) eller en handskriven bekräftelse. Du kan begära att inte få en skriftlig bekräftelse. Om polisen anser att det finns risk att du kan lida skada om du får en skriftlig bekräftelse (t.ex. vid våld i familjen) kan de gå med på att inte skicka en bekräftelse.
- En tydlig förklaring av vad du kan vänta dig av rättssystemet när du anmäler ett brott eller kontaktas som brottsoffer under en utredning.
- En bedömning av om du önskar stöd och i så fall vilket stöd du behöver. Detta hjälper till att avgöra om du tillhör någon av de tre kategorier av brottsoffer som kan behöva utökad stöd och att besluta om och i vilken utsträckning särskilda åtgärder kan vidtas för dig. Brottsofferstödet gör eventuellt en mer ingående bedömning på uppdrag av polisen.
- Antingen skriftlig information om vad du kan vänta dig av rättssystemet, t.ex. i form av broschyren med information till brottsoffer eller motsvarande uppgifter på en webbplats. Informationen ska ges så snart som möjligt och inom fem arbetsdagar efter att du anmälde brottet eller kontaktades som brottsoffer under en utredning.
- Att informeras om hur ofta du kommer att få information om hur ärendet fortskrider efter samtalet med polisen.
- Att utan onödigt dröjsmål informeras om ett beslut att lägga ner utredningen av ett brott.
- Att informeras om när ärendet har utretts utan att något åtal har väckts och om skälen till detta.

Du har rätt till information från polisen om vilka verksamheter som finns för stöd till brottsoffer och hur du kommer i kontakt med dem så att du när som helst kan få tillgång till stödet.

Du har rätt att utan onödigt dröjsmål bli informerad av polisen och få en förklaring till skälen om en misstänkt har

- anhållits,
- förhörts,
- frigetts utan att åtal väcks,
- tillfälligt frigetts i avvaktan på att åtal ska väckas (*police bail*), eller om villkoren för det tillfälliga frigivandet har ändrats eller upphört.

Har jag rätt till kostnadsfri tolkning eller översättning (när jag kontaktar polis eller annan myndighet eller under utredningen och rättegången)?

Om du inte förstår eller talar engelska har du rätt att begära tolkning till ett språk som du förstår

- när du anmäler ett brott [1],
- när du blir förhörd av polisen, och
- när du vittnar.

Om du inte förstår eller talar engelska har du rätt att begära översättning av följande information:

- Den skriftliga bekräftelsen på att du har anmält brottet.
- I de fall det är väsentligt för förhöret eller domstolsförhandlingen att du tar del av en viss handling som visas för dig, en kopia av relevanta delar av handlingen.
- Den handling som ger dig information om datum, tid och plats för rättegången.
- Resultatet av brottmålsförandet i de fall du har rätt till det enligt den aktuella lagstiftningen och åtminstone en kortfattad beskrivning av skälen för besluten i förekommande fall.

[1] Du har rätt att anmäla brottet på ett språk som du förstår och med nödvändig språklig assistans om du inte talar engelska.

Hur ska myndigheten se till att jag är förstått (om jag är ett barn eller har en funktionsnedsättning)?

Enligt brottsofferstadgan måste organ i brottmålsförandet kommunicera med dig på ett enkelt och lättfattligt språk och vidta lämpliga åtgärder (t.ex. tjänster för att förenkla texter, punktskrift eller användning av ett auktoriserat ombud (*Registered Intermediary*)) för att hjälpa dig att förstå och göra dig förstådd. Vid bedömningen av lämpliga åtgärder måste organen i brottmålsförandet ta hänsyn till alla relevanta personliga egenskaper som kan påverka dina möjlighet att förstå och göra dig förstådd.

Det finns en rad informationsbroschyrer i olika format som använder ett enkelt språk.

Stöd till brottsoffer

Vem ger stöd till brottsoffer?

I punkt 76 i brottsofferstadgan fastställs att brottsoffer har rätt till stöd för brottsoffer oavsett om de anmält brottet till polisen eller ej. Stadgan omfattar *Victim Support NI* och stödet till unga vittnen inom *National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC Young Witness Service)*. I fråga om *National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC)* gäller rätten bara när barn eller ungdomar ska vittna i en rättegång. Annat stöd från NSPCC kan finnas tillgängligt vid sidan om stadgan, t.ex. *Childline*.

Hänvisar polisen att mig automatiskt till brottsofferstödet?

Polisen kommer att förklara för dig att de automatiskt kommer att vidarebefordra dina uppgifter till brottsofferstödet när du anmäler ett brott. Du har rätt att be polisen att inte vidarebefordra dina uppgifter till brottsofferstödet.

Hur skyddas min personliga integritet?

I de fall organ i brottmålsförandet måste dela information enligt brottsofferstadgan ska det göras effektivt och i enlighet med 1998 års dataskyddslag (*Data Protection Act 1998*) och annan relevant lagstiftning.

Måste jag anmäla ett brott innan jag kan kontakta brottsofferstödet?

Nej. Du har rätt till stöd för brottsoffer när som helst, oavsett om du har anmält ett brott eller ej, och även efter att utredningen och åtalet har avslutats.

Personligt skydd om jag är i fara

Vilka typer av skydd finns?

Om ett brottsoffer anmäler ett brott till ett organ i brottmålsförandet som ansvarar för utredning av brott, måste organet se till att det görs en individuell bedömning för att fastställa om det finns särskilda skyddsbehov och besluta om och i vilken utsträckning åtgärder för att skydda brottsoffret behöver vidtas eller om särskilda åtgärder behöver vidtas i samband med förhör eller vittnesmål.

Vilken bedömning som görs beror på alla omständigheterna, bl.a. hur allvarligt brottet är och vilken uppenbar skada som offret har lidit. I bedömningen måste hänsyn tas till brottsoffrets personliga egenskaper, hans eller hennes synpunkter och brottets karaktär och omständigheter.

Om slutsatsen av den individuella bedömningen är att brottsoffret har särskilda skyddsbehov och behöver särskilda skyddsåtgärder i samband med förhör, ska det organ i brottmålsförfarandet som ansvarar för brottsutredningen säkerställa följande, under förutsättning att det är praktiskt möjligt inom ramen för verksamheten:

- Om möjligt säkerställa att samma person genomför alla förhör med brottsoffret, såvida det inte påverkar utredningen negativt.
- Att förhöret i förekommande fall äger rum i lokaler som är utformade eller anpassade för ändamålet.
- Att förhör utförs av personal som är utbildad för ändamålet.
- Att brottsoffer i ärenden som rör sexuellt våld, könsrelaterat våld eller våld inom familjen erbjuds möjlighet att bli förhörda av en person av samma kön. Alla sådana önskemål ska tillgodoses om möjligt, såvida det inte inverkar negativt på utredningen.

Om det osannolika skulle inträffa att den misstänkte rymmer från förvar kommer polisen, när den har fått kännedom eller underrättats av fängelset om det, att i de fall det är möjligt underrätta dig om rymningen och om de åtgärder som vidtagits för att skydda dig, om man bedömer att det finns en betydande risk att den misstänkte skulle kunna skada dig.

Vem kan ge mig skydd?

Om ett brottsoffer anmäler ett brott till ett organ i brottmålsförfarandet som ansvarar för utredning av brott, måste organet se till att det görs en individuell bedömning för att fastställa brottsoffrets skyddsbehov. I de flesta fall görs bedömningen av polisen.

Kommer någon att bedöma jag om jag riskerar att skadas igen av gärningsmannen?

Polisen är skyldig att göra en bedömning av alla brottsoffer för att fastställa vilka behov som finns eller vilket stöd som behövs, inbegripet om och i vilken utsträckning det krävs särskilda åtgärder. Bedömningens längd och omfattning beror på hur allvarligt brottet är och dina individuella behov. I bedömningen tas hänsyn till dina personliga egenskaper, brottets karaktär och omständigheter och dina synpunkter. Ju mer uppgifter du kan lämna under bedömningen, desto bättre kan stödet anpassas till dina individuella behov.

Kommer någon att bedöma jag om jag riskerar att skadas genom det straffrättsliga systemet (under utredningen och rättegången)?

Polisen är skyldig att göra en bedömning av alla brottsoffer för att fastställa vilka behov som finns eller vilket stöd som behövs, inbegripet om och i vilken utsträckning det krävs särskilda åtgärder. Bedömningens längd och omfattning beror på hur allvarligt brottet är och dina individuella behov. I bedömningen tas hänsyn till dina personliga egenskaper, brottets karaktär och omständigheter och dina synpunkter. Ju mer uppgifter du kan lämna under bedömningen, desto bättre kan stödet anpassas till dina individuella behov.

Vilket skydd finns för mycket utsatta brottsoffer?

Du har utökade rättigheter som utsatt brottsoffer enligt brottsofferstadgan [1] om det finns risk att kvaliteten på de uppgifter du lämnar påverkas p.g.a. att du lider av

- psykiska problem,
- inlärnings- eller kommunikationssvårigheter,
- en neurologisk störning, eller
- en fysisk funktionsnedsättning.

[1] Detta grundar sig på kriterierna i artikel 4 i 1999 års förordning om bevis vid brottmål för Nordirland (Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1999) för domstolarnas fastställande av vittnens rätt till särskilda åtgärder.

Finns det särskilda rättigheter för minderåriga?

Du har utökade rättigheter som utsatt brottsoffer enligt brottsofferstadgan [1] om du var under 18 år när brottet begicks. Det innefattar rätt till särskilda åtgärder om du vittnar i en rättegång.

[1] Detta grundar sig på kriterierna i artikel 4 i 1999 års förordning om bevis vid brottmål för Nordirland (Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1999) för domstolarnas fastställande av vittnens rätt till särskilda åtgärder.

En av mina familjemedlemmar har avlidit på grund av brottet - vilka rättigheter har jag?

Nära anhöriga till den avlidna har rätt till stöd enligt brottsofferstadgan i egenskap av offer för det allvarligaste brottet.

En av mina familjemedlemmar har utsatts för ett brott - vilka rättigheter har jag?

Talesperson för familjen för brottsoffer som har en funktionsnedsättning eller för brottsoffer som skadats så allvarligt av ett brott att de inte kan kommunicera.

Om du har en funktionsnedsättning eller har skadats så allvarligt av ett brott att du inte kan kommunicera, har du eller dina nära anhöriga rätt att utse en talesperson för familjen som agerar som kontaktpunkt för stöd enligt brottsofferstadgan.

Förälder eller vårdnadshavare till ett brottsoffer som är under 18 år.

Om du är ett brottsoffer som är under 18 år har du, och vanligtvis också din förälder eller vårdnadshavare, rätt till stöd enligt brottsofferstadgan. [1]

[1] Under förutsättning att din förälder eller vårdnadshavare inte utreds eller anklagas av polisen i samband med brottet eller att det berörda organet i brottmålsförandet inte har rimlig anledning att anse att det inte ligger i ditt intresse att din förälder eller vårdnadshavare får stödet.

Kan jag få tillgång till medlingstjänster? På vilka villkor? Är jag är säker under medling?

Syftet med reparativ rättvisa är att försöka bidra till att reparera den skada (inbegripet psykisk och känslomässig skada) som brottet har orsakat. Alla åtgärder för reparativ rättvisa är helt frivilliga – du behöver inte delta i dem – och genomförs tillsammans med en utbildad medlare. Reparativ rättvisa kan omfatta direkt och indirekt kontakt mellan dig och gärningspersonen. Den kan vara skriftlig, muntlig eller ske i form av ett fysiskt möte. Alla parter ges möjlighet att berätta vad som hände och förklara vilka konsekvenser brottet ledde till. Innan detta görs genomför det aktuella organet i brottmålsförandet förberedelser tillsammans med dig så att du känner att du har ett stöd.

Lämpliga åtgärder vidtas för att se till att allt du går med på sker på ett säkert sätt. En utbildad medlare är alltid närvarande vid mötena mellan dig och gärningspersonen. Om gärningspersonen erkänt sig skyldig och vill delta i ett möte eller kommunicera med dig, kan du få möjlighet att förklara för honom eller henne hur händelsen har påverkat dig. Du kan sedan begära en ursäkt eller gå med på en aktivitet som gärningspersonen ska genomföra för att bidra till att gottgöra den skada som han eller hon har vållat.

Var hittar jag lagstiftning om mina rättigheter?

Brottsofferstadgan lades fram för den lagstiftande församlingen i Nordirland av justitieministeriet i enlighet med paragraf 31.2 i 2015 års nordirländska lag om rättsväsendet (*Justice (Northern Ireland) Act 2015*).

I brottsofferstadgan fastställs vilket stöd som ska ges till brottsoffer i Nordirland av de viktigaste straffrättsliga organen och andra organisationer med relevanta arbetsområden. Dessa organisationer betecknas i stadgan som verksamheter, "service providers".

Rättigheterna i brottsofferstadgan omfattar alla brottsoffer oavsett uppehållsstatus.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/03/2019

2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

Hur anmäler jag ett brott?

Du ska i första hand anmäla ett brott till polisen.

Du kan göra det på flera olika sätt:

Akuta situationer: I akuta situationer ringer du 999 eller 18000 om du använder en texttelefon. Akuta situationer är om någon har blivit allvarligt skadad eller vid pågående brott då de misstänkta gärningspersonerna befinner sig på brottsplatsen.

Sms-tjänst för akuta situationer: Polisen har ett system för registrering av sms-meddelanden i akuta situationer för att göra det lättare för personer med viss funktionsnedsättning att kontakta polisen. Tjänsten ger också polisen möjlighet att vidarebefordra begäran om hjälp till brandkår och ambulans. Tjänsten är bara tillgänglig för personer som har registrerat sig på förhand genom att fylla i ett ansökningsformulär (ytterligare information och ansökningsformulär finns på polisens webbplats, <http://www.psn.police.uk/>).

Icke akuta situationer: Vid händelser som inte är akuta ringer du 101.

Hatbrott: Vid händelser som inte är akuta ringer man 101 och slår sedan 2.

Det här anmälningssättet kompletterar de andra sätt att anmäla ett brott som beskrivs i det här avsnittet.

Anmälan via tredje part: Om du själv inte vill eller inte kan anmäla brottet, kan någon annan anmäla det på dina vägnar, t.ex. en familjemedlem eller en frivilligorganisation. De tar den inledande kontakten med polisen, men du kommer ändå att behöva bli inblandad senare i processen.

Besök din lokala polisstation: Om händelsen inte är akut kan du anmäla den på din lokala polisstation när den har öppet.

Du kan också anmäla brott på följande sätt:

Crimestoppers: Den som inte vill uppge sitt namn kan anmäla brott anonymt genom att ringa den kostnadsfria telefonjouren Crimestoppers på tfn 0800 555 111. Tjänsten är inte en del av polisen.

Händelse i hamn eller på flygplats: Om händelsen har inträffat på Belfasts internationella flygplats eller i Belfasts hamn ska du kontakta polisen på Belfasts internationella flygplats (*Belfast International Airport Constabulary*) på tfn 028 9448 4400 (anknytning 4412)/mobil 077 1081 9183 respektive Belfasts hamnpolis (*Belfast Harbour Police*) på tfn 028 9055 3000. Större eller allvarigare händelser som mord, terroristhandlingar eller väpnat rån kan också anmälas till polisen i Nordirland (*Police Service of Northern Ireland*). Händelser på Belfast City Airport anmäls till polisen i Nordirland via de telefonnummer som anges ovan.

Polisombudsman: Om du misstänker att ett brott har begåtts av en polis ska du rapportera det till polisombudsmannen, som utreder händelsen och lämnar rekommendationer till riksåklagaren (*Director of Public Prosecutions*) om lagföring.

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Om du är brottsoffer har du rätt att utan onödigt dröjsmål bli informerad av polisen och få en förklaring till skälen om en misstänkt har

- anhållits,
- förhört,
- frigetts utan att åtal väcks,
- tillfälligt frigetts i avvaktan på att åtal ska väckas (*police bail*), eller om villkoren för det tillfälliga frigivandet har ändrats eller upphört.

Du har rätt att bli informerad av polisen om följande utan onödigt dröjsmål efter att polisen mottagit informationen:

- Datum, tid och plats för den första domstolsförhandlingen.
- Om den misstänkte tillfälligt har frigetts i avvaktan på domstolsförhandling, villkoren för det tillfälliga frigivandet och eventuella ändringar av villkoren.

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? På vilka villkor?

Offer och vittnen är inte parter i brottmålsförfarandet och är därför inte berättigade till rättshjälp i Nordirland.

Kan jag få ersättning (för att delta i undersökningen/rättegången)? På vilka villkor?

Om du måste närvara vid rättegången för att vittna kan du behöva betala för t.ex. dina resor. Du kan ansöka om ersättning för dessa kostnader. Det finns tidsgränser för ansökan om ersättning för kostnaderna och standardbelopp för resor och uppehälle. Det finns också maximibelopp för förlorad inkomst per dag. Det ges ingen ersättning för kostnader i samband med polisförhör om brottet.

Uppgifter om hur du kan få ersättning för dina kostnader från åklagarmyndigheten (*Public Prosecution Service*) och vilka villkor och belopp som gäller finns på <http://www.ppsni.gov.uk/Publications-7873.html>.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ner före rättegång?

Om åklagarmyndigheten beslutar att inte väcka åtal och du är missnöjd med beslutet, har du rätt att begära en överprövning av det.

Rätten till överprövning av ett beslut av åklagarmyndigheten att inte väcka åtal gäller oavsett typ av brott och domstolsinstans. Om åklagarmyndigheten beslutar att inte väcka åtal och beslutet inte kan överprövas av en högre myndighet, kan riksåklagaren pröva beslutet. Ytterligare information om rätten till överprövning och hur den fungerar finns på <http://www.ppsni.gov.uk/>.

Kan jag behöva medverka i rättegången?

Om du känner till något om en händelse kan du bli ombedd att vittna för åklagarsidan eller försvaret i en rättegång.

Vilken är mina officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: Offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare?

Enligt brottsofferstadgan (*Victim Charter*) är ett brottsoffer

- en person som lidit skada, inbegripet fysisk, psykisk eller känslomässig skada eller ekonomisk förlust, som direkt orsakats av ett brott,
- en nära anhörig till en person vars död direkt orsakades av ett brott.

Om du känner till något om en händelse kan du bli ombedd att vittna för åklagarsidan eller försvaret i en rättegång. Om du känner någon av de inblandade personerna kan du ombes att medverka som karaktärvittne, vanligtvis för försvarssidan. Under alla omständigheter kan ditt vittnesmål vara avgörande för om den tilltalade fälls eller frikänns.

Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

I brottsofferstadgan beskrivs brottsoffrens rättigheter. Stadgan finns att läsa här: <https://www.justice-ni.gov.uk/publications/victim-charter>.

Om du har varit vittne till ett brott men inte är brottsoffer kan du få tillgång till stöd enligt vittnesstadgan (*Witness Charter*). Stadgan finns att läsa här: <https://www.justice-ni.gov.uk/publications/witness-charter>.

Kan jag göra ett uttalande under rättegången eller vittna? På vilka villkor?

Om du känner till något om en händelse kan du bli ombedd att vittna för åklagarsidan eller försvaret i en rättegång. Om du känner någon av de inblandade personerna kan du ombes att medverka som karaktärvittne, vanligtvis för försvarssidan.

Om du är brottsoffer har du möjlighet att göra ett personligt uttalande som brottsoffer (*Victim Personal Statement*). I uttalandet kan du med egna ord beskriva hur brottet har påverkat dig fysiskt, känslomässigt, ekonomiskt eller på andra sätt. Uttalandet skiljer sig från vittnesmålet, som handlar om vad som hände vid det aktuella tillfället, t.ex. vad du såg eller hörde.

Du har rätt att få möjlighet att göra ett personligt uttalande som brottsoffer när det har fattats ett beslut att åtala någon för brottet.

Det personliga uttalandet ger dig möjlighet att göra din röst hörd i brottmålsförfarandet. Du bör dock inte uttala några åsikter om den tilltalade, om andra brott eller om vilket straff du anser ska utdömas, eftersom detta inte accepteras av rätten. Innan uttalandet lämnas till domaren tar åklagarmyndigheten bort information som inte ska finnas med i det.

Det personliga uttalandet som brottsoffer används i rätten om den tilltalade fälls eller erkänner sig skyldig. Det visas för åklagaren, den tilltalade, dennes juridiska ombud och domaren. Om en person fälls för ett brott måste rätten ta hänsyn till relevanta delar av det personliga uttalandet vid fastställandet av påföljd. I vissa fall är det inte möjligt att ta hänsyn till ett personligt uttalande, exempelvis om ärendet handläggs mycket snabbt av domstolarna, t.ex. om den tilltalade snabbt erkänner sig skyldig eller ärendet avslutas under den första domstolsförhandlingen.

Vilken information ska jag få under rättegången?

Du har rätt till följande:

- Att utan onödigt dröjsmål bli informerad om resultatet av eventuella förhandlingar om tillfällig frigivning i avvaktan på rättegång (relevanta villkor för frigivningen och relevanta ändringar av villkoren).
- Att bli informerad av enheten för stöd till brottsoffer och vittnen (*Victim and Witness Care Unit*) om datum och plats för domstolsförhandlingarna och resultatet av dem.
- Att bli informerad om ett anhållningsbeslut har fattats för en misstänkt och om resultatet av en domstolsförhandling om den misstänkte har anhållits på nytt. Misstänkta som anhålls på nytt efter att ett anhållningsbeslut har fattats ställs ofta snabbt inför rätta efter anhållandet.
- I de fall den misstänkte förklarar sig oskyldig, diskutera vilka eventuella behov du har med enheten för stöd till brottsoffer och vittnen och hänvisas till en lämplig stödgrupp eller stödorganisation i förekommande fall.

Om du är vittne vid en rättegång har du rätt till följande:

- Att be domstolspersonalen att få komma in i byggnaden via en annan ingång än den misstänkte och dennes familj och vänner.
- Om omständigheterna tillåter det, träffa åklagaren och ställa frågor till honom eller henne om domstolsförfarandet. Om det är möjligt kommer åklagaren att tala om hur länge du behöver vänta innan du ska avlägga ditt vittnesmål.
- Så långt det är möjligt, få information från åklagaren om det uppstår dröjsmål i förhandlingarna under dagen och hur lång tid du behöver vänta.
- Att få vänta och få en plats i rätten som är skild från den plats där den misstänkte och dennes familj och vänner uppehåller sig.
- Få särskilda åtgärder vidtagna för din räkning om sådana har beslutats av domstolen.
- Få en kontaktpunkt utsedd vid domstolen så att du kan få reda på vad som händer under förhandlingarna i ärendet.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/03/2019

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Kan jag överklaga domen?

Brottsoffer har ingen rätt att överklaga en fällande dom mot gärningsmannen.

Vilka är mina rättigheter efter domen?

Efter rättegången har du rätt att

- få ersättning för alla utgifter som åklagarmyndigheten (*Public Prosecution Service*) har beslutat att du har rätt till, om du har närvarat vid rättegången för att vittna,
- få information från enheten för stöd till brottsoffer och vittnen (*Victim and Witness Care Unit*) om resultatet av rättegången, inbegripet om möjligt en kort sammanfattning av domskälen,
- få information av enheten för stöd till brottsoffer och vittnen om vilka verksamheter du kan vända dig till för stöd till brottsoffer.

i) Om en ansökan om att överklaga en fällande dom eller påföljd i Magistrates' Court görs vid Crown Court.

Du har rätt att få information av enheten för stöd till brottsoffer och vittnen om

- alla överklaganden som gjorts,
- datum, tid och plats för eventuella domstolsförhandlingar,
- resultatet av överklagandet, inbegripet alla ändringar av den ursprungliga domen.

Du har också rätt till följande:

- Att få vänta och få en plats i rätten som är skild från den plats där klaganden och dennes familj och vänner uppehåller sig. Domstolen ser till att detta görs så långt det är möjligt.
- Att få en kontaktpunkt vid *Crown Court*.
- Att få information om vilka verksamheter du kan vända dig till för stöd till brottsoffer.

ii) Om en ansökan om att överklaga en fällande dom eller påföljd görs vid appellationsdomstolen (Court of Appeal) eller om en ansökan eller ett överklagande görs i ett brottmål vid högsta domstolen (Supreme Court) i en rättsfråga.

Enheten för stöd till brottsoffer och vittnen har skyldighet att tillhandahålla dig följande:

- Upplysning om att klaganden fått prövningstillstånd för överklagande.
- Information om datum, tid och plats för eventuella domstolsförhandlingar.

- Upplysning om att klaganden tillfälligt frigetts i avvaktan på beslut i överklagandet eller om att villkoren för den tillfälliga frigivningen har ändrats.
- Information om eventuella ändringar av datum för domstolsförhandlingar.
- En kontaktpunkt vid byrån för straffrättsliga överklaganden (*Criminal Appeal Office*) eller *Supreme Court*.
- Information om resultatet av överklagandet, inbegripet eventuella ändringar av den ursprungliga domen.
- Att få vänta och få en plats i rätten som är skild från den plats där klaganden och dennes familj och vänner uppehåller sig. Personalen vid domstolen ser till att detta görs så långt det är möjligt. Det är ovanligt att klaganden närvarar vid förhandlingar i *Supreme Court*. Särskilda arrangemang kommer att vidtas om klaganden är närvarande och du inte vill sitta i rättssalen.
- Upplysning om att du kan begära en kopia av domstolens beslut i ärendet från *Criminal Appeal Office* eller *Supreme Court* när beslutet har offentliggjorts.

Om prövningstillstånd har beviljats och du är en efterlevande nära anhörig i ett ärende som omfattas, har du rätt till ett möte med åklagarmyndigheten för att få information om överklagandet och domstolsförandet.

Criminal Cases Review Commission

Granskningskommissionen för brottmål (*Criminal Cases Review Commission*) granskar efter ansökan från en gärningsman de domar och påföljder som beslutats för de brott som gärningspersonen har begått. Kommissionen kan besluta att en fällande dom ska överklagas på nytt om det framkommit nya uppgifter eller nya skäl som kan innebära att domen är rättsosäker eller påföljden är för lång. Kommissionen tar varje år emot ca 1 000 ansökningar från personer som dömts för brott och beslutar att 30–40 fall ska överklagas på nytt. När kommissionen granskar ett ärende bedömer den hur du potentiellt skulle påverkas och beslutar om du ska informeras. Kommissionen anger skälen för sitt beslut om kontakten med dig och underrättar i tillämpliga fall polisen om sina beslut.

- Du har rätt att bli informerad av kommissionen om den bedömer att det är rimligt att anta att du kommer att få kännedom om en granskning.
- Om kommissionen beslutar att det är lämpligt att kontakta dig under granskningen kommer den att meddela dig att en ansökan har mottagits och att ärendet är föremål för granskning. Efter granskningen beslutar kommissionen om den fällande domen eller påföljden ska hänskjutas till domstolarna och meddelar dig beslutet, såvida du inte uttryckligen bett att inte bli informerad.
- Om kommissionen beslutar att det inte är lämpligt att kontakta dig under granskningen men sedan beslutar att hänskjuta den fällande domen eller påföljden till domstolarna, förutsätts kommissionen informera dig om det.

Har jag rätt till stöd eller skydd efter rättegången? Hur länge?

- Du har rätt till stöd för brottsoffer när som helst, oavsett om du har anmält ett brott eller ej, och även efter att utredningen och åtalet har avslutats.

Vilken information får jag om gärningsmannen döms?

- Du har rätt att bli informerad av enheten för stöd till brottsoffer och vittnen om vilken påföljd som utdömts för den misstänkte (om han eller hon fälls). Det inbegriper en kort beskrivning av innebörden och konsekvensen av påföljden.
- Du har rätt att kontakta åklagarmyndigheten, som svarar på de frågor om påföljden som enheten för stöd till brottsoffer och vittnen inte kan besvara.
- Om du är en efterlevande nära anhörig i ett ärende som omfattas, har du utöver de rättigheter som anges ovan även rätt till ett möte med en företrädare för åklagarmyndigheten som förklarar den påföljd som utdömts. Detta möte äger vanligtvis rum vid domstolen.

Vad får jag veta om gärningsmännen frigets (också vid förtida eller villkorlig frigivning) eller rymmer?

Om gärningsmannen döms till fängelse, tvångsvård eller övervakning inom ramen för övervakningsstyrelsen (*Probation Board*) har du rätt till information från enheten för stöd till brottsoffer och vittnen om hur du får tillgång till relevanta program för stöd till brottsoffer efter avkunnad dom. Du har också rätt att begära viss information från enheten för information till brottsoffer (*Victim Information Unit*). Enheten lyder under Nordirlands övervakningsstyrelse (*Probation Board for Northern Ireland*) och ansvarar för att samordna ett gemensamt system för stöd till brottsoffer som omfattar alla tre programmen för information till brottsoffer: programmet för information till brottsoffer om frigivning av intagna (*Prisoner Release Victim Information Scheme*), Nordirlands övervakningsstyrelsens program för information till brottsoffer (*Probation Board for Northern Ireland Victim Information Scheme*) och

programmet för information till brottsoffer för psykiskt störda gärningsmän (*Mentally Disordered Offenders Victim Information Scheme*). Programmen rör följande:

- Unga gärningsmän som har dömts till motsvarande livstidsstraff, fällts för grova brott eller av *Crown Court* dömts till ungdomsfängelse (när gärningsmannen fyller 18 år). Programmet för intagna omfattar även vuxna gärningsmän (18 år eller äldre) som har dömts till minst sex månaders fängelse.
- Gärningsmän som har dömts till en påföljd som innefattar övervakning inom ramen för Nordirlands övervakningsstyrelse.
- Gärningsmän som har dömts till tvångsvård.

Programmet för information till brottsoffer om frigivning av intagna (*Prisoner Release Victim Information Scheme*)

Om du är registrerad i programmet har du rätt att utan onödigt dröjsmål få information från enheten för information till brottsoffer (i de fall enheten fått information om ett beslut eller resultat) om

- vilket år och vilken månad en intagen förväntas bli frigiven eller en prövning kan göras om tillfällig frigivning,
- när det görs en prövning om den intagna ska bli tillfälligt frigiven,
- eventuella beslut som rör tillfällig frigivning och
- eventuella villkor för den intagnas frigivning eller tillfälliga frigivning samt eventuella överträdelser av dessa som innebär att den intagna fängslas på nytt, såvida inte spridandet av informationen skulle försätta någon i fara eller medföra en identifierad risk för att gärningsmannen skulle komma till skada.

I de fall intagna dömts till livstidsstraff, ett icke tidsbestämt fängelsestraff eller ett längre fängelsestraff där frigivningen är underställd prövning av övervakningsnämnden (*Parole Commissioners*), har du rätt att bli informerad av enheten för information till brottsoffer om när det prövas om den intagna ska bli tillfälligt frigiven. Du har också rätt att lämna dina synpunkter på frigivningen till övervakningsnämnden (via enheten för information till brottsoffer) innan det prövas om en intagen enligt beskrivningen ovan ska frigives. Du har rätt att bli informerad om det beslut som övervakningsnämnden fattar och om villkoren för frigivningen om nämnden beslutar att frige den intagna.

Du har också rätt att få möjlighet att lämna dina synpunkter till enheten för information till brottsoffer eller att de farhågor du har om din personliga säkerhet registreras och beaktas som en del av bedömningsförfarandet när en gärningsman ansöker om tillfällig eller villkorlig frigivning.

I ytterst sällsynta fall kan det förekomma att det endast är möjligt att informera dig om frigivningen i efterhand. Om det mycket osannolika skulle inträffa att gärningsmannen i det ärende du är inblandad i skulle rymma från förvar, har du rätt att bli informerad om det utan onödigt dröjsmål av polisen eller kriminalvården, såvida inte spridandet av informationen skulle försätta någon i fara eller medföra en identifierad risk för att gärningsmannen skulle komma till skada. Du har också rätt att bli informerad av polisen eller kriminalvården om alla åtgärder som då vidtas för att skydda dig.

Nordirlands övervakningsstyrelsens program för information till brottsoffer (*Probation Board for Northern Ireland Victim Information Scheme*)

Om du är registrerad i det här programmet har du **rätt** att utan onödigt dröjsmål få information från enheten för information till brottsoffer (i de fall enheten fått information om ett beslut eller resultat) om

- hur ärendet hanteras,
- vilken typ av övervakning som gärningsmannen kommer att vara föremål för och under hur lång tid samt de allmänna villkoren för den (inbegripet eventuella undantag),
- eventuella ytterligare villkor för övervakningen, inbegripet eventuella undantag från dessa,
- antalet timmars samhällstjänst, i förekommande fall och
- ytterligare påföljder i ärendet.

Du har också rätt att välja hur du vill få informationen (t.ex. personligen, via telefon eller skriftligen) och att diskutera eventuella ytterligare frågor du har med en företrädare för enheten för information till brottsoffer. I vissa fall ger enheten dig också möjlighet att lämna dina synpunkter och farhågor i en brottsofferrapport (*victim report*) så att övervakningsnämnden kan ta hänsyn till dem.

Programmet för information till brottsoffer för psykiskt störda gärningsmän (*Mentally Disordered Offenders Victim Information Scheme*)

Genom programmet ges information om eventuella permissioner från sjukhus som man överväger att bevilja gärningsmannen och villkoren för dessa, eller om utskrivning från sjukhus. Om du är registrerad i det här programmet har du rätt att utan onödigt dröjsmål få information från enheten för information till brottsoffer (i de fall enheten fått information om ett beslut eller resultat) om

- när det görs en prövning om permission ska beviljas,
- att en permission kommer att beviljas eller att en gärningsman kommer att bli utskriven från sjukhus inom de närmaste veckorna och eventuella allmänna villkor som kan vara relevanta för dig och
- eventuella relevanta villkor som gäller för den gärningsman som lämnar sjukhuset.

Du har också rätt att få möjlighet att lämna dina synpunkter skriftligen till enheten för information till brottsoffer på hur den föreslagna permissionen eller utskrivningen kan komma att påverka din säkerhet eller ditt välbefinnande och även på vilka villkor som skulle kunna gälla för gärningsmannen när denne lämnar sjukhuset.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/03/2019

4 - Ersättning

Vilket förfarande finns för att yrka skadestånd från gärningsmannen (t.ex. rättegång, civilrättsligt krav)?

Om du har blivit utsatt för ett våldsbrott kan du ha möjlighet att begära ersättning. Om det inte finns godtagbara skäl för att inte göra det, bör du anmäla händelsen till polisen så snart som möjligt efter att den ägt rum och lämna in en ansökan om ersättning inom två år (efter händelsen som orsakade skadan). Undantag från tidsgränsen på två år kan göras om myndigheten för brottsskadeersättning (*Compensation Services*) anser att det finns godtagbara skäl till dröjsmålet och att undantaget ligger i rättvisans intresse. Ytterligare upplysningar om ersättning till offer för våldsbrott finns på <http://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries>.

Ersättning som beslutas av domstol

Magistrates' Courts kan besluta om ersättning på upp till 5 000 brittiska pund per åtal. *Crown Court* har obegränsade befogenheter men bör ta hänsyn till gärningsmannens resurser.

Domstolens ska fatta beslut om ett ersättningsbelopp som är lämpligt med hänsyn till åklagarens och försvarets bevisning och framställningar.

Domstolarna fäster stor vikt vid beslut om ersättning och måste ange skäl i de fall de inte fattar något beslut om ersättning.

Domstolen förpliktade gärningsmannen att betala skadestånd eller ersättning till mig. Hur kan jag vara säker på att gärningsmannen betalar?

Verkställighet av beslut om ersättning handhas av domstolarna.

Om gärningsmannen inte betalar, kan då staten betala ut ett förskott? På vilka villkor?

Nej, möjlighet till förskottsbetalning av ersättning finns inte i Nordirland.

Har jag rätt att få ersättning från staten?

Du kan ha rätt till ersättning från ersättningsprogrammet för brottsoffer (*Criminal Injuries Compensation Scheme*). Mer information finns på <https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries>.

Har jag rätt att få ersättning om gärningsmannen inte döms?

Du kan ha rätt till ersättning från ersättningsprogrammet för brottsoffer även om angriparen är okänd eller inte fälls. Mer information finns på <https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries>.

Har jag rätt till ersättning i förväg om jag vänta på beslut om min ansökan om ersättning?

Om myndigheten för brottsskadeersättning har beslutat att du har rätt till en ersättning men inte kan fatta ett slutligt beslut kan de besluta att göra en delbetalning. Om myndigheten inte kan fatta ett slutligt beslut beror det sannolikt på att de behöver få mer information om de långsiktiga följderna av din skada.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/03/2019

5 - Min rätt till stöd och bistånd

Vem ska jag kontakta för stöd och hjälp?

Organisationen *Victim Support NI* ger information om lokalt stöd till brottsoffer. Se brottsofferstadgan (*Victim Charter*) och vittnesstadgan (*Witness Charter*). <http://www.victimsupportni.com/>

Hotline för stöd till brottsoffer

Victim Information Service har en telefonjour för information till brottsoffer: +44 808 168 9293.

Är stöd till brottsoffer gratis?

Ja.

Vilka typer av stöd kan jag få från statliga myndigheter eller staten?

Polisen och enheten för stöd till brottsoffer och vittnen (*Victim and Witness Care Unit*) är skyldiga att upplysa dig om var och hur du kan få råd och stöd, inbegripet medicinskt stöd, specialiserat stöd (t.ex. psykologiskt stöd) och alternativ bostad.

Vilka typer av stöd kan jag få från icke-statliga organisationer?

Det finns flera icke-statliga organisationer och välgörenhetsorganisationer som erbjuder hjälp, stöd och rådgivning och andra generella och specialiserade tjänster till brottsoffer på nationell, regional och lokal nivå.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/03/2019